

▶ Czarny Piotruś Średniowiecze

gra dydaktyczna dla klasy V szkoły podstawowej

INSTRUKCJA

1. Gra odbywa się w grupach dwuosobowych.
2. Uczniowie rozdzielają między siebie 13 kart.
3. Osoba, która ma ich mniej, rozpoczyna grę.
4. Gra polega na naprzemiennym wybieraniu kart przeciwnika i dopasowywaniu ich do własnych kart, tak by utworzyły parę: pojęcie – wyjaśnienie.
5. Karta, która nie pasuje znaczeniowo do żadnej innej, to Czarny Piotruś.
6. Utworzone pary uczniowie odkładają na bok.
7. Wygrywa osoba, która zakończy rozgrywkę bez karty Czarnego Piotrusia.

LUDZIE

mieszczañstwo	
stany	patrycjat
pospółstwo	plebs
duchowieństwo	rycerstwo
Cztery grupy, na które dzieliło się społeczeństwo. Różniły się prawami, obowiązkami i codziennymi zajęciami.	Grupa najbogatszych kupców i rzemieślników w mieście.
Ubożsi rzemieślnicy i kupcy miejscy. Nie mieli wpływu na rządy miastem, ale posiadali prawa miejskie.	Biedota miejska, która nie miała ani wpływu na rządy miastem, ani praw miejskich.
Jeden z czterech stanów: jego członkowie nie mogli się żenić ani wychodzić za mąż.	Jeden z czterech stanów: należeli do niego wojownicy.

FUNKCJE

zasadźca	
wasal	senior
paź	giermek
mistrz	czeladnik
Rycerz, który otrzymał lenno od seniora.	Osoba, która nadała lenno wasalowi.
Zostawał nim przyszły rycerz, gdy ukończył 7 lat.	Co najmniej 14-letni pomocnik rycerza: dbał o jego broń i zbroję, towarzyszył mu podczas bitwy, a także usługiwał przy stole.
Właściciel warsztatu rzemieślniczego.	Pomocnik mistrza w warsztacie rzemieślniczym.

ŻYCIE W MIEŚCIE

majstersztyk	
łaźnia	targ
jarmark	rada miejska
cech	bank
Budynek, w którym mężczyźni i kobiety chętnie zażywali kąpeli.	Sprzedawanie i kupowanie różnych towarów na rynku miejskim; odbywało się ono w ustalone dni tygodnia.
Wielki targ, organizowany zwykle raz do roku.	Instytucja, która sprawowała rządy w mieście. Zasiadali w niej przedstawiciele patrycjatu.
Organizacja skupiająca rzemieślników tej samej specjalności, np. krawców.	Instytucja finansowa powstała w północnych Włoszech w XIII wieku, która dokonywała wymiany walut, udzielała kredytów oraz prowadziła obrót bezgotówkowy.

POJĘCIA

scholastyka	
schizma wschodnia	asceza
uniwersalizm	anarchia feudalna
rozbiecie dzielnicowe	gospodarka naturalna
Rozbicie Kościoła na prawosławny i katolicki, do którego doszło w 1054 roku.	Wyrzeczenie się różnych przyjemności, np. dobrego jedzenia; wymagane od zakonników.
Jedność kultury chrześcijańskiej Europy.	Chaos w Europie, spowodowany przez płątaninę zależności między seniorami a wasalami.
Rozpad państwa polskiego na coraz mniejsze księstwa, który zaczął się w 1138 roku.	Wytwarzanie żywności i artykułów rzemiosła na własne potrzeby, a nie na sprzedaż.
